

JYVÄSKYLÄN KANSALAIPOISTO
29.-31.3.2019
pe 16.30–20.30, la 9–16, su 10–16

KIRJOTUT KIRJAT

Kirjonta siirtyy tällä kurssilla kirjan selkään! Tehdään napakoita kovakantisia tai käteen sopivia taipuisakantisia kirjasia helpolla rakenteella. Kannet voi päällystää kankaalla tai ohuella nahalla, ehkä koristepaperiin yhdistäen. Voidaan käyttää kierrätysmateriaaleja, esim. vanhaa nahkatakkia tai rikkiäistä pöytäliinaa.

Sidoksen rakenne on liimaton eli sivut kiinnittyvät kansiin koristeellisilla näkyviin jäävillä selkäompeleilla, jotka lainaavat ulkonäkönsä kirjonnasta. Niiden ompelu on mukavaa jumbppaa aivoille — aloitetaan helposta ja edetään haastavampaan!

MATERIAALIT:

Voit tuoda kurssille sellaisia materiaaleja, jotka ovat sinusta kauniita ja mitä muutenkin helposti kotoa löytyy. Tavallisia kurssilla tarvittavia ja varmasti sopivia materiaaleja voi myös ostaa yritykseltäni: mm. kermanvalkeaa paperia, ruskehtavaa uusiopaperia ja pistepaperia kirjan sivuiksi, etulehtipaperia, tarvittavia pahveja, nahkaa, kluuttikankaita, koristepapereita, lankoja, kirjansidontaliimaa. Ostokset voi maksaa kurssin lopuksi kortilla tai käteisellä.

Sivupaperiksi käy melkein mikä vain paperi, joka näyttää mukavalta ja johon on mielestäsi kiva kirjoittaa. Näissä sidoksissa toimii ihan tavallinen kopiopaperi tai vaikka paksu kartonki valokuva-albumisivuiksi — ja kaikki siltä väliltä. Voit myös sekoitella erilaisia ja kummallisiakin papereita keskenään yhtä paksuiksi vihoiksi. Osassa kurssin malleista tarvitaan erityisen paksut vihot, esim. 8 kopiopaperia päällekkäin.

Papereita voi etsiä askartelu- ja taidetarvikeliikkeistä, kirjapainoista ja kirjansitomoista. Paperia ostettaessa on otettava huomioon paperin kuitusuunta: sen pitäisi olla kirjan selän suuntainen. Silloin kirjasta tulee hyvin aukeava ja miellyttävä käyttää. Kuitusuunnan saa selville taivuttamalla paperia vuorotellen molempiin suuntiin. Se suunta, johon paperi taipuu helpommin, on kuidun suunta ja selän suuntaan asetettava. Näissä sidoksissa kuitusuuntaan voi tosin suhtautua vähän rennommin.

Etulehdet voi laittaa kirjaan jos haluaa, ne tuovat kirjaan viimeistelyn tuntua. Etulehdiksi sopivat mitkä vain mielestäsi kauniit paperit, näissä sidoksissa ei tarvita vahvuutta.

Kannet ovat yhtenäiset. Niiden rakenne voi olla tosi monenlainen. Mukavasti taipuisa kangaspäällysteinen kansi syntyy 0,6 mm paksuisesta pahvista eli selkähahvasta. Päälle

taustattu tai taustaamaton kangas, sisäpuolelle kluutti tai käsintehty paperi. Kangas voi olla lakanakankaan tyyppistä puuvillakangasta tai paksumpaakin pellavaa: uutta, kierrettyä, värjättyä tai kirjottua. Ohuista tai keskipaksuista nahoista voidaan myös tehdä taipuisa kansi samaa ohutta pahvia käyttäen ja sisältä kauniilla paperilla vuoraten. Kannot voivat olla myös paksua pahvia. Paksu jäykähkö nahka voi toimia kantena sellaisenaankin tai toisella nahalla taustattuna. Sopivasti jäykkä huopa sopii myös kansiksi, esim. kierrätyskuituhuopa. Kannot voivat olla myös vanhan kirjan ehjät kannot sisäpuolelta vahvistettuna. Leveäselkäisetkin sopivat näihin sidoksiin, joskaan en ole vielä kokeillut :)

Liimaksi sopii kirjansidontaliima, joka säilyttää notkeutensa kuivuttuaankin. Sidokset ovat selkärakenteensa puolesta liimattomia, mutta kansien rakentelussa liimaa tarvitaan.

Ompeluun lankaa, vahvakoja ja kauniita, koska ommel jää näkyviin ja toimii kirjan koristeena. Ompeluun sopivat virkkauslangat, kerratut pellavat (esim. aivina 16/2) ja puuvilla, muliinilangat, nypläyslangat. Normaalia paksummatkin langat voivat sopia. Myös erilaiset koristelangat ovat mahdollisia, kunhan niillä pystyy ompelmaan.

TYÖVÄLINEET:

Kaikkia työvälineitä voit lainata kurssilla, mutta jos omia löytyy, tuo näitä:

- kirjansitojan taittoluu paperin taitteluun
- paperiveitsi paperin repimiseen
- hyvät sakset
- terävä katkoteräveitsi ja/tai rullaleikkuri
- metalliviivoitin 30 cm pitkä
- leikkuualusta (mitoitettu itsekorjautuva)
- liimapensseli, litteä synteettinen tai siankarvasivellin
- kannellinen muovirasia liima-astiaksi
- ohut- ja pyöreäteräinen naskali sivujen reijitykseen
- ohut- ja vahvasilmäinen neula
- japanilainen reijittäjä kansien reijittämiseen, 1 mm terä

Tervetuloa kurssille!

t. Tarja

Tarja Rajakangas / Kirjatar / kirjansitojamestari
tarja@kirjatar.fi / p. 040 5245 661
www.kirjatar.fi
instagram: kirjatarja
www.facebook.com/Kirjatar/
facebookissa ryhmä:
KirjaTarjan kirjansidontakurssit — tervetuloa jäseneksi!

